

TBE - Fästingburen hjärninflammation, patientinformation

Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad

Vad är TBE, fästingburen hjärninflammation?

Sjukdomen orsakas av ett virus som kan drabba hjärnan och hjärnhinnorna. På engelska heter sjukdomen ”Tick-borne Encephalitis” som förkortas TBE, och den förkortningen används ofta även i Sverige. TBE börjar oftast med lite huvudvärk och feber som varar ett par dagar till en vecka. Hos ungefär en tredjedel sprids viruset vidare till hjärnan eller hjärnhinnorna och efter några dagars symtomfrihet uppstår då hög feber, svår huvudvärk, kräkningar, ljus- och ljudkänslighet, förvirring och koncentrationssvårigheter. Äldre får ofta allvarligare symtom. För att undersöka om du har TBE tas ett blodprov. I blodprovet letar man efter antikroppar mot TBE-viruset. Om du har symtom på hjärninflammation görs oftast även ett ryggmärgsvätskeprov.

Hur smittar TBE?

Du kan smittas om du blir biten av en fästing som bär på viruset. Det är bara några få procent av fästingarna som är smittade och det varierar mellan olika områden hur många fästingar som är smittade. Eftersom viruset finns i fästingens spottkörtlar kan smitta ske även om fästingen snabbt tas bort. I sällsynta fall kan du bli smittad av opastöriserad mjölk och ost från smittade djur, men detta är ovanligt i Sverige. TBE smittar inte mellan människor.

Hur lång tid tar det att bli sjuk efter bitt av en smittad fästing?

Tiden från det att du smittas till dess att du får symtom (inkubationstiden) är oftast cirka en vecka men kan vara mellan 4–28 dagar. Alla som blir smittade utvecklar inte symptom.

Kan TBE behandlas?

Det finns inget specifikt läkemedel mot TBE-virus. Eventuell behandling ges för att lindra symptomen.

Kvarstående symtom

Det kan ta lång tid, månader eller år, innan den som varit svårt sjuk blir helt återställd och en del får bestående besvär. Du som har insjuknat i TBE bör därför få ett eller flera återbesök hos läkare för uppföljande kontroll.

Hjälper vaccin mot TBE?

Vaccination mot TBE ger ett bra skydd mot sjukdom hos de allra flesta. Personer över 50 år och de som har underliggande sjukdomar eller tar mediciner som hämmar immunförsvaret, får inte lika bra skydd av vaccinet och kan behöva fler vaccindoser.

Om jag har haft TBE, kan jag bli sjuk igen?

Den som har haft en TBE-infektion som bekräftats med blodprov har skydd mot infektionen hela livet och behöver inte vaccineras.